

BUREAUX
DU HURRIYETE
(LA LIBERTÉ)
4, RUPERT STREET W.
A LONDRES

حریت
۱۲۸۵

مطبعه
لوندزه ده

روبرت استریت نومرو
۴

(یکی عثمانلیر جمعیتی)

طرفندن اشبو غزفه مهنده برکرو نشر ایدیلور حاوی اولدیغی ساحت ملت ودولتک سلامتنه وعظانی خلقک منلغتنه مصنفدر بناعلیه مالک شرقیه امالیسنه جهان ویریلوب بالکر پوسته اجری آتور

* ترکستانک اسباب تدبیری *

رائسانک صحت و سلامتی عقله موقوف اولدیغی کبی رهبت ملیهک دوام و سعادت دخی علمه منوطدر نه کیم عقلی مرتبه کافیه اولیان انسان بیک درلو مخاطراته اوغرایه جغندن راحت یا شاهیه من کذلک علم ایلله مخلی اولیان برقوم جمعیت مدینه ایچنده مسترحیا معمر اوله من برزمانلر عثمانی نامی جهانی دتره در ایکن شمدی امر بر عکس اولدی زیرا اوروپا دولترلیک قوه حریبه و مالیهلری و اداره ملکبلری منظم ویزم حالمزهر یوزدن شایان اسف والمدر و ظاهر درکه انلرک ایلرولسنه سبب مستقل علم و معرفت ویزم کیرو قالمز به باعث جهل و غفلتدر تدبیردوا ایچون مرضک تشخیصی لازم اولدیغندن بو علت انحطاط بزه نه زماندن برو عارض اولدی ونچون تدابیرسنه همت اولمندی و ایوم ترکستانک علمی ندن عبارتدر بورالینی موضوع بحث ایتمک اقتضا ایدر

سلطان عثمان غازیدن فاتح سلطان محمدک جلوسنه قدر اراده جریان ایدن زمانک اکثری توسیع ملک مشاغلبله مرور ایتدیکندن علم و معارفه ییوک اثار براقامشدر لکن اندلس و عراق و ایرانده بولتان دول اسلامیه اووقتلا اکثریت اوزره انقراض حالسنده بولندقلری جهنله برچوق ارباب هنز هنوز هلال کبی ترقی اقبال حالنده بولتان رایت عدالت عثمانیهک سایه سنه انجا ایدلکرندن وطنرک طور اقلری دشمن قانبله صولانوب طوررکن هرجانبه تخم معرفت اکبلوردی و قناتکه استانبولک فتحبله تخت سلطنت عثمانیه مرکز استقرارینی بولدی بوقح عالیشان ممالک شرقیه ده ترقیات معارف نارنجک بدایتی اولدی هر دولتک مدت

عمرنده برعصر معارف صایلدیغی کبی دولت علیهک عصر معارفی دخی تاریخ مذکوردن اعتبار ایله یوز یوزالی سنه قدر سوروب بعده انحطاطه میل ایتشدر بعض مؤلفلر دولت علیهک اسباب تدبیری تخری صره شده سلطان سلیمانک موقع اجرایه کتوردیکی قانون اداره بی وسائل انحطاطدن عد ایدرلر لکن بنیان علومی تأسیس و تشبید مقصیده طریق علمی مراقب مدارسه ربط ایدن سلطان سلیماندر اوروپا ایلله اختلاط معاملات و فتوحات و غزوات جدیده اوزرینه (ورد امر السلطانی) مسندبله توسیع مسائل شرعیه ایدن سلطان سلیماندر بونجه اسفارده بالذات اختیار مشقت ایدن واک صکره علیل و خسته و بیرفانی اولدیغی حالده سکتوار اوکنده جان ویرن سلطان سلیماندر عصرنده یونان علمایی مظهر انواع الطافی ایدن و حتی ابوالسعودک تفسیرینی الای والا ایلله سرای همایونه کتوروب بالذات قیودن استقبال و تعظیم ایلان سلطان سلیماندر ملکک اکثر شهر و قصبانده جامع و مدرسه و عمارت و کیری و مکتب کبی ملک حصول سعادتیه متعلق بونجه ابنیه و اثاره موفق اولان سلطان سلیماندر بونلره و بونلر کبی اثار تاریخیه نظر انصاف ایلله باقلدیغی حالده سلطان سلیمانک حرکاتنده برچوق مضر شیرلر اولغله برابر مدنیت و معرفتیه یک بیوک خدمتباری دخی ثابت اولور خصوصیه کندندن صکره تأسیس ایتدیکی اصول سو استعمال اولمش ایسه اندن کندیسی مسئول اوله من زیرا ابدیت انجیق ذات احدیتک شانیدر الحاصل سلطان سلیمان دولتی حال و قوفه کتوردی انحطاطنه اندن صکره کلانلر سبب اولدی

بزه علوم دینه و سیاسیهک مسندی اولان قرآن کریم واحادیث نبویه لسان عرب اوزره وارد

اولد ينجون اولسان لسان معرفت حكيمه كبره رك
 ججع كتب شرعيه و اكثر فنون عقليه دخی لسان
 عرب اوزره يازلدى و نابرين هر دولت اسلاميه ده
 لسان عربك نشر و رواجى فوق الغايه التزام اولته رق
 علوم شرعيه نك اسباب تحصيلي تسميه صرف
 مساعى ايدلدى انجق عجم ايچون نكات قران
 واحاديث استنباط قولاي اولماغه بومقصدى تسميل
 و تهوين ايچون صرف ونحو و منطق و معاني و لغت كي
 برطاق علوم الهيه و منه حاجت كوردلدى و نيجده كتابله
 تأليف ايدلدى بواساس بومقصد يك تاريخي ريشه
 كلجه قدر اونودلش اولديغندن اول زمانلك تحصيلي
 يالكر علوم البديه منحصرا اولوب حتى علوم اليه معلومات
 عاديّه دن معدود اولماغه فقه و تفسير و تاريخ و كلام
 و رياضيات فلزنده كسب مهارت ايدنره عالم دينلور
 و هر مدرسه نك مدرسلكي و يارمكلك حكومت شرعيه سى
 محلول اولسه نيجده اهل استحقاق بردن طلب كوستروب
 بالامتحان لك اهليتلوسنه توجه اولتوردى اول
 تاريخلردن صكره دولك اختلافات داخيله و مشاغل
 خارجه سى بواساسه بحق رعايته مبدان و يرمبوب
 مدرسلكر خاطر ويا كسى زاده لك ايچون و يركله
 و بوجهته ارباب استحقاق كيرو قالبونفور كوتورمكله
 اهليتلور يشماسكه باشلادى و بو حال مع التزل
 شو عصره قدر دوام ايتدى

اليوم استانبولده و طشهره زده تكميل نسخ
 علوم ايتش نيجده ارباب كمال واردركه هنوز رؤسه
 مالك اولوب فقر و ضرورته ايكزلر و نيجده علما
 و كبار زاده ل و الف باييلر جاهلر واردركه كيمي كبار
 مدرسيندن كيمي اشرف قضاندن و بلكه موالى
 و دهبا يوك رتبلردن متعش و مستفيد اولسورلر
 مادامكه علم موجب رفاه و شرف دكدر نيچون خلق
 رغبت و تحصيليچون سندرجه اختيار زجت ايتسون
 بوندن طولانيدر كه ايكينوز سندن برى زده علمي
 شرع ندرته و بوندنركه محاكم شرعيه تأسف
 اولته جق حالتده و برسيده بودركه دولتن دخی ضعف
 و تنزلده در

كلهلم شو علوم البديه صورت تحصيليه نمراتنه
 زده برچوجق بش التي باشنده محله مكنينه و يريلور
 الف بادن باشلار برقاچ آيدن صكره اوكنه اينجده
 چيقار كه نه اولسديغنى نه خواجه افندي يلور
 و نه كيسه الكلار (اكر اينجده بخشنه مرق اولتورسه

و حافظ اوليانلر درجه سسته منزل اولور
 چوجق بوشيلري محله مكنينه تحصيل ايدنجه يه
 قدر اون اوج اون درت باشلرينه كلوب اول وقت
 اقرباسى علم تحصيلنه سوق ايدرلر واته برصرف
 جهله سى و يريله رك جامع درس لرندن برينه اوتوردلر
 نصرينسردن باشلار بنايه جيقوب اوتوز بش
 بابى صيار مقصوده اعلا لرله بولاشور «اما ترين»
 نك ترجمه حالى بتك توكلك بيلديكندن انده بنسون
 بتون ذهني طولاشور هر نه ايسه علم صرف اولله
 برقرانلقله بجر عوامله جيقوب عامل معول
 اعراب كي صرفده كورمديكي برطاق شيله تصادفله
 حيران قالور نهايت اظهار وكافيه ده صرفدن
 مقصود كلكه نك صور تصريفه سى و نخودن مراد
 عبارته نك صورت تركيبه سى اولديغنى كوچله حس
 ايدر بوندن صكره ايساغوجى ويا استعاره
 رساله سسته صاريلور انده ايسه ماضى مضارع
 مبتدا خبر كي شيلر اولديغندن قضايا و نتائج
 و استعارات و كليات ابله اوغرا شور نهايت مطول اوكنه
 چيقار اوراده ده بديع و بيان ذهني پریشان
 ايدر اكر بو اراقده ايكندى درس لرنده جلي
 و قدورى كي فقه دن برازشنى اوقورسه ارتق
 كيسه نك ابدست و نماز يني بكنيه جك برغوره دوشر

نظر غبطه ايله كوريلور كه سائر دولتلرده اصول تحصيليه بويه اولور . بر چوقق مکتبه كروب الف بانی سوكر سوكر هم بازی اوقومقده ملكه بولق و همده ایلورده كوره چكي علومك مقدمايه علم اجمالی حاصل ائك ایچون مثلا جغرافیا و حكمت طبعیه و تاریخ کبی عللرك قولای مسئله لرینی دخی اوكرتیسورل حتی اوزاق كتمكه نه حاجت استانبولده ارمی و روم مکتبلرنده کی چوققلردن ایکیسی ايله بزم مکتبلرده کی چوققلردن ایکیسی هم سن اوله رق میدان اعتنايه چكسون اوزمان فرق ظاهر اولور ائلك ایچنده اون یاشنده چوقق از بولتور كه كندی اسانده بازی بیلسون و غزیه اوقومسون بزمكلك ایچنده اون بش باشنده چوقق پك نادر بولتور كه تركه ایکی سطر بر نذكره باز ایلسون و با خود تقويم وقایع اوقوسون بوندن ده قولا ی بر تجربه وار اناطولی و روم ایلك قنئی شهرینه كیدیلورسه ایش ایچون كاتب ارایلسون ملت اسلامیهك یوزده ایکیسی بازی ییلور چیقر ملل سائرتهك یوزده بكرمسی اوقور بازار بولتور بوندن ظاهر اولور كه دنیاچه لازم اولان علومده هم شهر یلرمز بزدن ایلور كتشدر و تجارت و صنعتی یعنی اسباب رفاه و ثروتی انلر المشلردن فرانسه و انگلته و المانیا و ایتالیا و امریقا ده تجارتله مشغول اهالی ساكندن بر مسلمان كوریلور لكن ارمی و روم ملتلردن چوغشه تصادف اولتیسور و بوندن طولایدر كه ممالك شرقیه دن قنغیسنه كیدلسه ملت اسلامیه محله سی خرابه یوز طومش و ملل سائر محلاتی كسب معمریت ایش كوریلور

شمدی بویه قلوب بشلمی یوقسه هر ملت نه یولده ایلور كیده یورسه زده ایشتری اویدروب یوری یه لمی یوانه قدر طوبولدیغز بول بزی شو بولدیغمز مرتبه ای ندردی بوندن بویه ده ای ندره چكه بشقه دلیل استری

—————
بیت

استانبولدن و بر دكری خبره كوره فضیلت علیه و كرت طلبه ايله معروف ایکی مدرس ایاصوفیه جامعده فن سیاستك بعض مباحثه تعلیق افكار ایدركن سوق كلام اقتضا سجد بریسی اصطلاح ايله

و آره تعطیل درس لرنده برده قاضی میر كوروب جز لایعجزی و هبولی یخشه طالارسه ابن سبائی كندینه شاكره اتمكه تزل اتمز و الحاصل جوامع شریفهك برنده ترتیب اولنان جمعیته اذن الور كندیسی دخی رحله باشنه كچوب كوردیكی یولده نشر علوم ایدر بولنرك ایچنده حقیقه علم و عمل ايله متصف بولنان ذوات معارف سمات بوراده بحث اولنان طاقدن مستنادر

بو مثالوزی علامه بولنانره الجواب کی بر عری غزیه و یراسه لغته مر اجتهله ایکی ساعت مطالعه التیمیجه مأل استخراج ایده مزل علم فقهدن بر مسئله صورسه جوبدن عاجز قلوب بزم فقهله توغلز یوقدر دبرل عقاید اوزرینه بر بحثه كیریشله اله سپر تعصب آلوب هر سوزده حصی تكفیر ايله اسكاته چالارل قرآن كریدن بر ائك معناسی صورسه قاضی بیضاییه مر اجعت یولنی كوسترلر بولیتقدهن سوز اچلسه دنیاده انكته و امریقا و ژاپونیا و فاس کی اقالیم و ممالك اولدیغی حیرته استماع ایدرل احساندن برینه تركه بر مکتوب یازمق اقتضایسته شوكا بوكا یا لوارلر شمدی بولمزلوره خواجه افتدی دولت علیه سرك علم و كمال كزی تقدیر ايله ذاتكزه براموریت تكلف ایدهك سز مخبر سز قنئی ایشه سرك معلوما تکر مفید ایشه افی اختیار ایدیکز دینلسه عجبا نه جواب و برلر قائم مقام و متصرف و والی کی امور ملكه كن برینی انتخاب ایتسه اوراله لازم اولان تركه یازمق اوقومق دولت معاهداتی بیلك امور مایه دن اولدجه خبردار اولق و خدمت ایتدیكی دولتك حال و موقعه واقف بولق و بر مجلس محاكمه بولندجه قوانین موجوده اوزره فصل دعوا ائك و دول اجنبیه مأموریه بولیتقیه دائر صحبته كیرشك کی شیلرك هیچ برسیله اشتغال ایتماشدر حكومت شمرعبه استسه فن فقه ايله توغلی یوقدر عسکر ضابطلكی ایتسه هیچ اویه مز نهایت یته جامع شریفه بلدیكی یولده درس اوقومقدن غیری دولت و امتك خبرینه یرار بر ایش بوله مز

یا بو ذائلك شو نیجه سنلر امك و عمر صرف ایتدكاری بویه بر نره ایچونمدر بو عره بو امكزه یازق دكلی یو دولته بولمته بولمكد آخزمی